

**Eindverslag inspraak- en overlegpro-
cedure**

**Voorontwerpbestemmingsplan
“Cultuurhistorie”**

INHOUD

1. Inleiding	3
A. Procedure	3
B. Ingekomen inspraakreacties	3
C. Ingekomen overlegreacties	4
D. Leeswijzer	4
2. Samenvatting inspraakreacties en gemeentelijk standpunt	5
3. Samenvatting overlegreacties en gemeentelijk standpunt	7

HOOFDSTUK 1. INLEIDING

Vooraf

Door wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is het opnemen van een cultuurhistorische paragraaf in bestemmingsplannen verplicht. Beschreven moet worden hoe in een gebied zal worden omgegaan met de aanwezige cultuurhistorische waarden.

In de gemeentelijke structuurvisie is (eind 2012) een eerste aanzet gegeven tot beleid op het gebied van cultuurhistorie. In dat kader is door buro RAAP in 2011 een rapport opgesteld genaamd "Fraaie landstreken, belangrijke wandelingen en indrukwekkende gedenktekens. Een cultuurhistorische en aardkundige waardenkaart van de gemeente Echt-Susteren". Het rapport verwoordt op welke wijze rekening gehouden wordt met cultuurhistorische en aardkundige waarden in Echt-Susteren.

Het cultuurhistorisch beleid -als verwoord in de structuurvisie- is nog niet in alle (geactualiseerde) bestemmingsplannen op een juiste eenduidige wijze opgenomen en juridisch geborgd. Door middel van het paraplubestemmingsplan "Cultuurhistorie" wordt daaraan voldaan. Dit bestemmingsplan zal gelden voor de hele gemeente Echt-Susteren.

A. Procedure

Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan "Cultuurhistorie" heeft met ingang van 30 oktober 2015 gedurende vier weken (t/m 27 november 2015) ter inzage gelegen op het stadhuis aan de Nieuwe Markt 55 te Echt en is tevens op de website www.ruimtelijkeplannen.nl gepubliceerd. Hierbij is een ieder de mogelijkheid geboden om binnen deze termijn schriftelijke en/of mondelinge inspraakreacties in te dienen bij de gemeente. Een en ander is conform het daartoe in de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht bepaalde openbaar bekend gemaakt middels publicatie op 29 oktober 2015 in de Staatscourant, 't Waekblaad, alsmede op de gemeentelijke website (www.echt-susteren.nl).

Vooroverleg

Conform artikel 3.1.1. Bro is met de volgende instanties vooroverleg gevoerd:

1. Provincie Limburg (afd. RO) te Maastricht;
2. Steunpunt Archeologie & Monumentenzorg (SAM Limburg);
3. Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).

B. Ingekomen inspraakreacties

Ten aanzien van het voorontwerpbestemmingsplan zijn de volgende inspraakreacties ontvangen:

	Inspreker	Adres	Datum van ontvangst	Registratie-nummer
1	xxx	xxx	3-11-2015	469624
2	xxx	xxx	23-11-2015	473545
3	xxx	xxx	26-11-2015	474393
4	xxx	xxx	1-12-2015	475548

De inspraakreacties 1-3 zijn binnen de daartoe voorgeschreven termijn ingediend en derhalve ontvankelijk. Inspraakreactie 4 is buiten termijn ontvangen, maar wordt desondanks meegenomen in dit verslag.

C. Ingekomen overlegreacties

Ten aanzien van het voorontwerpbestemmingsplan zijn de volgende overlegreacties (tijdig) ontvangen:

Nr.	Overleginstantie	Datum van ontvangst	Registratienummer
1	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	29-10-2015	472283
2	Provincie Limburg	20-11-2015	473194
3	Rijkswaterstaat	23-11-2015	473338

D. Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 en 3 worden respectievelijk de inspraak- en overlegreacties samengevat en wordt vervolgens het gemeentelijk standpunt daarop met de (eventueel) daaruit voortvloeiende aanpassingen van het bestemmingsplan weergegeven.

De samenvattingen van de inspraak- en overlegreacties hebben tot doel om de leesbaarheid van dit Eindverslag te vergroten. Indien een onderdeel van een inspraak- of overlegreactie niet letterlijk is verwoord in de samenvatting, dan betekent dit niet dat dit onderdeel niet is meegewogen of buiten beschouwing is gelaten in de beoordeling.

HOOFDSTUK 2. SAMENVATTING INSPRAAKREACTIES EN GEMEENTELIJK STANDPUNT

1. xxx (ingekomen 3-11-2015)

Samenvatting inspraakreactie

De suggestie wordt gedaan de (oude) loop van de stadsgracht in Susteren in het straatbeeld tot uiting te laten komen op locaties zoals Bleekwal en Willibrordusplein.

Standpunt gemeente

Deze praktische suggestie is voor kennis aangenomen. Dit bestemmingsplan ziet enkel op de bescherming van aanwezige c.q. zichtbare cultuurhistorische waarden. Het plan ziet niet op archeologie, waaronder de voormalige stadsgrachten in de verschillende kernen zouden vallen.

Wel waarderen wij deze suggestie. Op dit moment zijn er geen vergelijkbare initiatieven aan de orde binnen onze gemeente. Mochten wij hiermee in toekomst aan de slag gaan dan nemen wij deze suggestie mee.

Conclusie

De inspraakreactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

2. xxx (ingekomen 23-11-2015)

Samenvatting inspraakreactie

Inspreker is van mening dat het Cultuurhistorisch ensemble Berkelaar niet goed is begrensd. Het gebied aan de zuidkant van Berkelaar (ten zuiden van de Oude Stevensweerderweg) is te ruim genomen. Het gebied aan de noordkant van Berkelaar is te eng begrensd (geïllustreerd met tekening 1).

Gebied ten zuiden van Berkelaar

Dit gebied ten zuiden van de Oude Stevensweerderweg is te ruim genomen en ten onrechte aangewezen als historisch cultuurlandschap. Dus zou dit deel uit het ensemble gehaald moeten worden.

Het gebied is, volgens inspreker, niet zo bijzonder dat het vanwege zijn cultuurhistorische waarde beschermd zou moeten worden. Zo wordt het gebied begrensd door het Julianakanaal (waar de oude contouren van de Maas zijn weggevallen) en de snelweg A2, die toekomstig nog zal worden verbreed. De verlichting van A2, aanwezige reclamemasten en industrie verstoren ter plaatse de uitstraling c.q. de rust.

Bovendien is een groot deel van het gebied afgegraven voor de kleiwarenindustrie.

Door een ruilverkaveling zijn enkel nog grote landbouwpercelen aanwezig (grootschalige landbouw).

Gebied ten noorden van Berkelaar

De twee belangrijkste oude hoeven liggen aan de noordkant van Berkelaar. Dit gebied zou dus aan het ensemble toegevoegd kunnen worden.

Aan de noordkant zijn meer cultuurhistorische waarden aanwezig, volgens inspreker, gelet op de openheid en aanwezige bomen en struiken, waardoor het gebied meer rust uitstraalt.

In de Breul

De bestemming "Agrarisch met waarden" is hier ten onrechte opgelegd en zou weer "Agrarisch" moeten worden, volgens inspreker (geïllustreerd met tekening 2).

Standpunt gemeente

De cultuurhistorisch en aardkundig waardevolle gebieden zijn door de gemeente in nauwe samenwerking met lokale heemkunde kringen en met het terzake deskundig adviesburo RAAP bepaald. Aanvankelijk is een en ander beleidsmatig vertaald in onze gemeentelijke structuurvisie. Verdere vertaling naar de bestemmingplannen vindt via onderhavig paraplubestemmingsplan plaats. Voor zover reeds vertaling in bestemmingsplannen is doorgevoerd (o.a. in bestemmingsplan "Buitengebied Echt-Susteren" en

ontwerpplan “Buitengebied”), wordt deze door bestemmingsplan “Cultuurhistorie” gewijzigd danwel aangevuld. We beogen hiermee immers een gemeentedeekkende uniforme regeling vast te leggen.

Gebied ten zuiden van Berkelaar

In tegenstelling tot hetgeen inspreker stelt achten wij het gebied ten zuiden van de Stevensweeterweg wel van cultuurhistorische waarde, hoewel als gesteld verstoringen binnen het gebied zijn opgetreden (aanleg kanaal en A2). De nadere motivering is terug te vinden in de bijlagen (bijlage 22 Cultuurhistorisch ensemble Berkelaar). Verdere verstoring van dit gebied is te verhinderen. Zodoende is bescherming via de dubbelsbestemming van belang voor dit gebied.

Gebied ten noorden van Berkelaar

De door u benoemde kwaliteiten (openheid, groen, rust) in dit gebied zijn meer van landschappelijke aard.

Daarnaast is hoeve Bosserhof aangemerkt als zijnde “karakteristiek” en zodoende beschermd. De andere grote hoeve Zwaantjeshof maakt al deel uit van het ensemble Berkelaar en is in zoverre beschermd, maar is bovendien ook nog aangemerkt als zijnde “karakteristiek”.

We nemen uw suggestie tot uitbreiding van het ensemble Berkelaar aan de noordkant, mede gezien het vorenstaande, desondanks over. Dit leidt tot een aanpassing op de verbeelding en in de bijlagen (beschrijving ensemble Berkelaar).

In de Breul

Inspreker verwijst hier naar een in (ontwerp-)bestemmingsplan “Buitengebied” opgelegde enkelbestemming waarmee hij het niet eens is. In het kader van betreffend ontwerpplan is door inspreker een gelijklopende zienswijze ingediend. Deze reactie zal dus in de bestemmingsplanprocedure voor het buitengebied worden meegenomen en hier verder buiten beschouwing (moeten) blijven.

Conclusie

De inspraakreactie leidt tot een aanpassing van de verbeelding en bijlagen.

3. xxx (ingekomen 26-11- 2015)

Samenvatting inspraakreactie

De reactie is gericht tegen het opnemen van de dubbelbestemming “Waarde – Aardkundige waarde” op een deel van de gronden van De Hazelaar, te weten het fabrieksterrein. Dit is een wijziging ten opzichte van het bestemmingsplan “Buitengebied Echt-Susteren” en reparatieplan “Buitengebied” (in ontwerp).

De Hazelaar wordt door deze dubbelbestemming onnodig beperkt in haar bedrijfsvoering, gelet op de vereiste omgevingsvergunning met cultuurhistorisch onderzoek ingeval van het uitvoeren van een werk of werkzaamheden (“aanlegvergunningstelsel”).

Ter plaatse van het fabrieksterrein is geen sprake meer van een te beschermen aardkundig waardevol gebied. De karakteristieken van het aardkundig waardevol gebied Op d'n Berg zijn hier niet meer aanwezig. De gronden zijn jarenlang bewerkt en dus geroerd.

Verzocht wordt om ter plaatse van de gronden met bestemming “Bedrijf – Grondstoffenwinning” de dubbelbestemming “Waarde – Aardkundige waarde” te verwijderen.

Standpunt gemeente

De cultuurhistorisch en aardkundig waardevolle gebieden zijn door de gemeente in nauwe samenwerking met lokale heemkunde kringen en met het terzake deskundig adviesburo RAAP bepaald. Aanvankelijk is een en ander beleidsmatig vertaald in onze gemeentelijke structuurvisie. Verdere vertaling naar de bestemmingplannen vindt via onderhavig paraplubestemmingsplan plaats. Voor zover reeds vertaling in bestemmingsplannen is doorgevoerd (o.a. in bestemmingsplan “Buitengebied Echt-Susteren” en ontwerpplan “Buitengebied”), wordt deze door bestemmingsplan “Cultuurhistorie” gewijzigd danwel aangevuld. We beogen hiermee immers een gemeentedeekkende uniforme regeling vast te leggen.

Ter plaatse van het fabrieksterrein mogen gezien de geldende enkelbestemming geen ontgrondingswerkzaamheden plaatsvinden. De evt. nog aanwezige en te beschermen aardkundige waarden worden zodoende niet bedreigd. Het toevoegen van de dubbelbestemming anderzijds is hiermee overbodig. Om die reden kan de dubbelbestemming voor het (feitelijke) fabrieksterrein worden verwijderd van de verbeelding (aanpassing contour).

Conclusie

De inspraakreactie leidt tot een aanpassing van de verbeelding.

4. xxx (ingekomen 1-12-2015)

Samenvatting inspraakreactie

Bij nader onderzoek heeft de Heemkundekring twee archeologisch waardevolle restanten in het landschap ontdekt.

Ten eerste het perceel nabij ruïne Annendael (een Rijksmonument) waar een kampement was gelegen. Ten tweede een klein restant van een motte bij Baakhoven. Dit gebied is deels gelegen onder de A2 en ook verstoord bij aanleg van bedrijventerrein Holtum – Noord. Beide gebieden zijn op kaartmateriaal nader aangeduid.

Verzocht wordt genoemde gebieden op te nemen in bestemmingsplan “Cultuurhistorie”.

Standpunt gemeente

Deze reactie is buiten de termijn ontvangen, maar zal desondanks hier worden meegenomen.

Zoals aangegeven betreft het twee *archeologisch* waardevolle restanten.

Dit bestemmingsplan ziet enkel op de bescherming van aanwezige c.q. zichtbare cultuurhistorische waarden. Het plan ziet niet op archeologie, waaronder bedoelde locaties zouden vallen.

Deze gegevens horen dan ook in toekomst thuis op de archeologische verwachtingen- en waardenkaart. We zullen deze informatie te zijner tijd bij een actualisatie van deze kaart meenemen.

Conclusie

De inspraakreactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

HOOFDSTUK 3. SAMENVATTING OVERLEGREACTIES EN GEMEENTELIJK STANDPUNT

1. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)

Samenvatting overlegreactie

De RCE geeft aan bestemmingsplannen niet meer te toetsen. Deze taak wordt nu door de Provincie vervuld.

Standpunt gemeente

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De inspraakreactie leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

2. Provincie Limburg

Samenvatting overlegreactie

De beoordeling geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

1. In paragraaf 3.2.1 van de *toelichting* staat een alinea over het POL. De tekst dient op onderdelen te worden aangepast c.q. verbeterd. Daarnaast wordt verzocht om nogmaals te kijken naar de cultuurhistorische waarden gelegen in bronsgroen gebied (landschapszones), die in dit plan niet worden beschermd. Overwogen dient te worden deze gebieden alsnog te beschermen of te beargumenteren waarom bescherming niet nodig is.
2. De *Pepinusbrug* was vroeger een knooppunt van wegen. De brug zelf is vernoemd naar Pepijn van Herstal die uit het aanwezige moeras van de verdrinkingsdood is gered. Met name door de ontginning van het broekgebied herinnert niets meer aan de vroegere situatie. Verzocht wordt te overwegen alsnog een beschermde status te geven aan dit gebied voor evt. toekomstige ontwikkelingen.
3. Binnen *ensemble 5* zijn de komende jaren afgravingen gepland (Grensmaasgebied). Geadviseerd wordt om nader te bepalen of een ensemble-bescherming wel zinvol is of een aanpassing van de contour te overwegen.
4. Niet alle bestaande *hoogstamboomgaarden* staan op de plankaart vermeld. Geadviseerd wordt om deze op te vragen bij IKL (stichting Instandhouding Kleine Landschappen) en bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.
5. Blijkens paragraaf 4.2 van de *toelichting* is cultuur-/bouwhistorisch onderzoek verplicht bij ingrijpende verbouwing of sloop. Volgens de regels is dit onderzoek ook vereist bij de uitvoering van een werk of werkzaamheden. Dit dient (tekstueel) in overeenstemming te worden gebracht.
6. Geadviseerd wordt te overwegen om niet enkel de schoorsteen bij *De Valk* (fabriekslocatie) te beschermen, maar het hele oorspronkelijke fabrieksterrein onder ensemble 1 te brengen. Dit mede gelet op paragraaf 4.4.2 van de toelichting.
7. In de begripsomschrijvingen 2.16 en 2.19 worden de te stellen *eisen* aan het cultuur-/bouwhistorisch onderzoek genoemd. Geadviseerd wordt deze aan de regels toe te voegen.
8. Verzocht wordt het genoemde *cultuurhistorisch basisonderzoek* te omschrijven.

Standpunt gemeente

1. De tekst in paragraaf 3.2.1 van de *toelichting* inzake het POL wordt op onderdelen aangepast c.q. verbeterd.
Daarnaast is nogmaals gekeken naar de cultuurhistorische waarden gelegen in brongroen gebied (landschapszones), die in dit voorontwerpplan aanvankelijk niet zijn beschermd. Deze gebieden worden (voor zover aanwezig) alsnog beschermd door ze toe te voegen aan de verbeelding c.q. regels.
2. *Pepinusbrug* en omgeving krijgen, hoewel waardevol in cultuurhistorisch opzicht, niet alsnog een beschermde status voor evt. toekomstige ontwikkelingen. De aanwezige waarden zijn immers als gesteld nu niet meer zichtbaar aanwezig in het landschap, behalve in de naamgeving en in het bestaande wegenpatroon.
Dit laat onverlet dat bij eventueel toekomstige ontwikkelingen van en in dit gebied hiermee wel rekening zal worden gehouden, voor zover mogelijk.
3. Ten aanzien van *ensemble 5* is vanwege geplande afgravingen (Grensmaasgebied) gekeken of een ensemble-bescherming wel zinvol is of dat een aanpassing van de contour nodig is. Wij zijn van opvatting dat vooralsnog de contouren van het Grensmaasgebied (*ensemble 5*) gehandhaafd moeten blijven. Niet alleen de kernen, maar ook het omliggende gebied heeft cultuurhistorische waarde, die we ook toekomstig willen beschermen. Ondanks de voorgenomen afgravingen blijft deze wens vooralsnog overeind, mede gelet op het feit dat de verleende ontgrondingsvergunningen nog niet onherroepelijk zijn geworden.
Dit gebied zal ook nog nader worden geregeld in een nieuw bestemmingsplan Grensmaas.
4. De locaties van de diverse *hoogstamboomgaarden* (ook nieuwe) zijn bij de gemeente bekend. Er is voor gekozen deze locaties via een aanduiding "landschapselementen" en regels in het (reparatie)bestemmingsplan "Buitengebied" nader te beschermen voor wat betreft hun cultuurhistorische waarde.
5. Blijkens paragraaf 4.2 van de *toelichting* is cultuur-/bouwhistorisch onderzoek verplicht bij ingrijpende verbouwing of sloop. Volgens de planregels is dit onderzoek *ook* vereist bij de uitvoering van een werk of werkzaamheden.
De toelichting wordt tekstueel in overeenstemming gebracht met de regels op dit punt.
6. De gemeente is uiteraard bekend met de cultuurhistorische waarde van de dakpannenfabriek. Er is vooralsnog echter bewust voor gekozen enkel de schoorsteen bij *De Valk* (fabriekslocatie) te beschermen en niet het hele oorspronkelijke fabrieksterrein.
Momenteel is de gemeente met de eigenaar (én de provincie) in overleg over gewenste ontwikkeling van dit terrein met aanwezige bebouwing, waarbij ook nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Gezien de fase van overleg waarin we verkeren wordt het niet opportuun geacht nu eventueel verdergaande beperkingen via dubbelbestemming op te leggen.
7. De bij de begripsomschrijvingen 2.16 en 2.19 gestelde *eisen* aan het cultuur-/bouwhistorisch *onderzoek* zijn sterk afhankelijk van de casus. Om die reden zullen in voorkomende gevallen, - al dan niet in overleg met de deskundige commissie (voor o.a. cultuurhistorie)-, specifieke eisen worden gesteld. Het is ons inziens ondoenlijk deze eisen nu al in de regels nader te benoemen en te begrenzen.
8. Het *cultuurhistorisch basisonderzoek* wordt in bijlage 1 t/m 3 bij de toelichting nader omschreven. We zullen dit ook nog in de regels (definitiebepalingen) opnemen.

Conclusie

De overlegreactie leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan (regels, verbeelding en toelichting).

3. Rijkswaterstaat

Samenvatting overlegreactie

Voor een deel van de gronden gelegen in betreffend plangebied wordt een Tracé-MER-studie uitgevoerd naar een structurele verbreding van de A2.

De gevolgen van dit plan voor het project zijn niet goed in beeld te brengen vanwege het ontbreken van een digitale verbeelding, aldus RWS.

De gemeente is nauw betrokken bij bedoeld project. RWS gaat er dus van uit dat de regels de realisatie van de verbreding niet zullen belemmeren.

Standpunt gemeente

Vooraf zij opgemerkt dat via www.ruimtelijkeplannen.nl het plangebied (in feite het hele grondgebied van de gemeente Echt-Susteren) waarop dit voorontwerpplan ziet, digitaal kan worden geraadpleegd.

Het te verbreden A2-traject ligt grofweg tussen knooppunt Het Vonderen en Kerensheide. In het kader van de Tracé-MER-studie is gekozen voor het aanhouden van een zeer ruime zone aan beide kanten van de huidige A2. Samen met de gemeente Echt-Susteren is geconstateerd dat hierdoor ook gebieden met cultuurhistorische waarde in het project betrokken dienen te worden. Vooral nog is niet voldoende duidelijk in hoeverre dit belang wordt geraakt c.q. deze gebieden worden geraakt en het project anderszids eventueel belemmeringen (aanvullende eisen zoals omgevingsvergunning met nader onderzoek) vanwege de regels zou kunnen ondervinden. Als aangegeven vindt terzake nauw overleg plaats tussen RWS en de gemeente Echt-Susteren. Voorop staat ons inziens dat dit bestemmingsplan niet op voorhand al in de weg staat aan de beoogde verbreding van de A2.

Conclusie

De overlegreactie leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Echt-Susteren, **XX**

Het College van Burgemeester en Wethouders van Echt-Susteren
De secretaris, de burgemeester,

drs. G.W.T. van Balkom

drs. J.W.M.M.J. Hessels